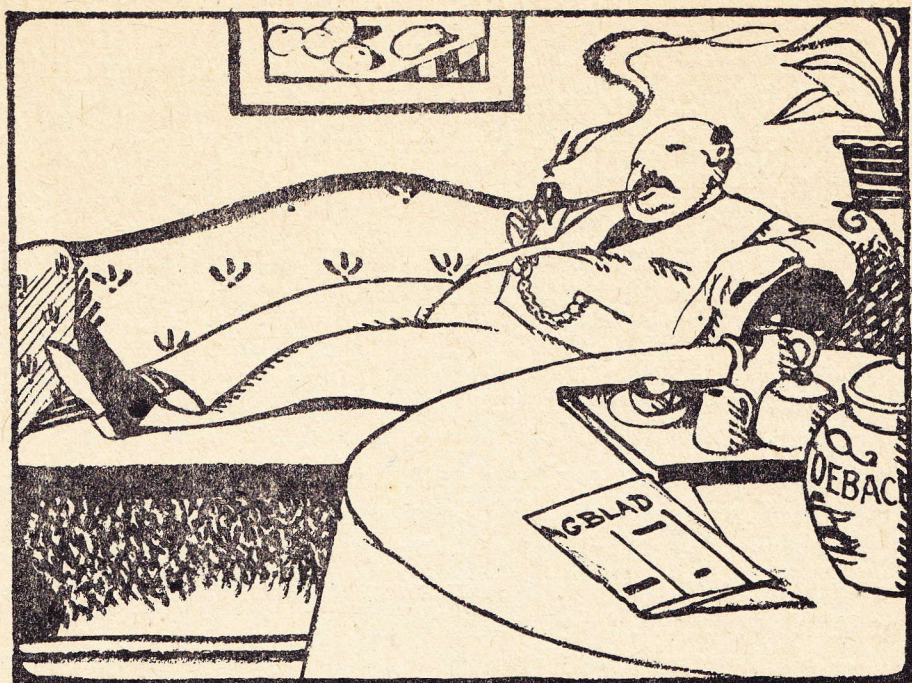

Hun laatste Pianoles.

Papa zat al in de verandah bij zijn kopje koffie, zijn pijp te rooken, en met zijn beenen uitgestrekt op de sofa, zorgeloos een oude gravuur van Luyken te bekijken, die hij pas had losgemaakt bij een boer. Het aroma van zijn fijne Appelterre doorgeurde de kamer, en papa rook dat graag en zag wellustig de witblauwe wolkjes wentelen door het stille vertrek. Papa wandelde ook wel heel gaarne in de dennebosschen, die een eindje achter zijn groote villa stonden, maar, na den eten had hij liever de lekkere geur van het Vlaandersch kruid om zich, want, ge moet weten, papa was een fijne rentenier.

Mevrouw kwam eventjes binnen : « Papa, wij gaan.

Zult u dan zorgen, dat alles goed gaat met de pianoles van de jongens? Ze moeten ieder een stukje kennen voor het bezoek aan tante Alice... U weet, ze houdt er zoo van... »

— « Ja. ma... »

— « Tot straks. »

En daarna zag hij mevrouw, met den groenen zonnescherm afschijnend tegen 't heldere hoogmiddaglicht, weggaan door de opene poort van het « Lindenhof. »

Nu kwamen zijn jongens aanloopen van ergens uit den diepen hof, waar zij aan den vijver aan 't hengelen waren op karper.

— « Papa, kijk eens, » riep Arthur, de oudste, met schitteroogen. Op zijn hand lag een goudgeschubde visch, met zijn kieuwen te slaan en wonder te draaien met zijn oogen, lijk een boer, die in een heerenkamer komt, waar hij zich min thuis gevoelt.

— « Hij snokte sterk aan de lijn, maar ik trok aan, en smeed hem in 't gras, pa. »

— « Ja, jongen, 't is een groote.... Enfin, leg hem in den kelder... Dan zal de meid hem klaar maken voor uw avondeten. Wat ge zelf vangt, smaakt lekker. »

— « We zullen der nog vangen, hoort ge, pa !... »

— « Ja, jongens, maar ge hebt pianoles... »

— « Papa, » vroeg dan de jongste, Paul, « mag ik bij den koster gaan zeggen, dat hij morgen maar moet komen voor de les ?... Dan kunnen we voort visschen. »

— « Neen, neen, ge moet les hebben... »

— « Pa, we gaan toch nog eens inleggen... »

— « Ja, ik zal u roepen te twee uur. »

En dan wipten de blozerds buiten, terug naar den vijver.

Mijnheer lag wat achterover met zijn rug tegen de leuning en tuurde naar de kruinen van de hooge kastanjeboomen voor het hof, die daar hingen met hun glanzende takken stokstil in de namiddagkalmte, lijk groenzijden vanen in een kerk, waar de geelwitte bloemen lijk borduursels in gestikt zaten.

Hij keek op zijn horloge, bijna twee uur. Hij dacht er aan, dat hij aan M. De Baerdemaker beloofd had bij hem een smousjas te komen spelen op het « Pauwenhof ». Om te biljarten was 't nu te warm.

Wel een smousjas, maar eigenlijk toch eer een gezellig praatje bij een glaasje oude cognac. En nu wist hij niet wat aanvangen : als de jongens alleen waren met den koster, dan zouden ze weer wel gelegenheid vinden om hem alleen te laten zitten, lijk ze nog eens hadden gedaan. En de lessen moesten doorgaan, zijn vrouw hechtte te veel aan muziek. Arthur was tien jaar, en Paul al acht, en ze waren nog maar aan 't twaalfde lesje in Schmoll. En dat dacht hij plicht, maar daarnaast stond de gezellige bekoring van de smousjas, en de « fine » en het praatje met den ouden bankier. Waar nu een rijke mensch al kan door gestoord worden op een heerlijken Zomernamiddag !

Maar zoo zalig voortdoezelend vond hij het... ja... de sleutel...

Daar kwam de koster, langs de bloeiende rododendrons, op naar de villa...

Mijnheer ging hem te gemoet, wat hij anders nooit deed. Hij stak hem goedgehartig glimlachend de hand toe, bijna als naar een vriend, en hierover scheen Judocus De Zomer ten zeerste geveleid ;

— « Mijn beste, ik moet weg ; ge zult alleen zijn met de gasten, want Madame is ook weg met de meid. »

Dat wierp den koster gansch uit zijn schik. Hij vreesde reeds de grillen van de woelige bengels, die van lammeren leeuwen werden, als ze den goeden koster maar alleen te pakken kregen, en tegen die rijkemanskinderen streng ingaan durfde hij niet, omdat hij er wat aan verdiende, en daarbij dat was olie op het vuur.

— « Willen we dan de les maar uitstellen ? »

— « Neen, mevrouw vindt, dat ze zich regelmatig moeten oefenen, want als hun tantes komen moeten ze wat kennen... Maar weet ge wat : ik draai de deur op 't slot, neem den sleutel mee en te vier uur stipt, kom ik terug. Ik moet volstrekt naar 't « Pauwenhof » bij M. de Baerde-maker.

— « Ja, ja, » antwoordde de koster wantrouwig, en hij keek eens rondom of er geen verdachte voorwerpen stonden of hingen. « Ja, ja, als 't niet anders kan moet het zoo maar... »

— « Ze zullen wel braaf zijn, Judocus. Ik kan ze dwingen met mijn oogen, en hierop ging hij den hof in.

— « Ja, gij, » zei hem de koster flauw achterna, en met angst in den blik zag hij Mijnheer... terugkomen met zijn twee spruiten, die naar den langen traagsprekenden koster keken, lijk naar het beeld der verveling.

— « Ik heb daareven nog beet gehad, pa »...

— « Jongens, zet dat nu maar uit uw hoofd. En nu eens flink geleerd, en dan moogt ge straks weer terug gaan hengelen. »

De koster zette zich aan de piano, sloeg het oefenboek open en Arthur en Paul gingen schoorvoetend naast hem staan. Dan zette Mijnheer zijn panamahoed op, draaide buiten de deur vast, en verdween langzaam door de rododendronlaan...

Ondertusschen hing er een benauwde atmosfeer in de kamer. De koster speelde mechanisch voor, en legde uit van haken en dubbel haken.

Maar zet nu ook zoo maar eens twee jonge hengelaars op een helderen zomernamiddag opgesloten in een mufte kamer! Aldra stond op ieder aangezicht een zweem van ontroostbare verveling.

— « Let nu wel op. Bladzijde 17, staat hier in het oefenboek van Schmoll, dat lesje op « La double Croche ». Zie, we vangen nu aan met « l'Espiègle ». Als ge 't allebei kent, speel ik u straks van 't Looze Visschertje voor...

— « Koster, 't is hier te warm, ik zal wat lucht laten binnenkomen, » zei Arthur. Daarop zette hij het venster wagenwijd open, en bleef een oogenblik staan voor het geweldig tuingebloei, beneden, waarvan een wondere toover naar hem uitging.

Dan ging hij weer achter den koster staan, die maar immer voorttokte op den « Espiègle ». Arthur trok Paul aan de mouw, stak beteekenis zijn hand naar 't gapende venster, en wenkte hem met z'n oogen.

Dan ging hij op z'n teenen terug, wipte op de vensterplank en verdween in 't oneindige...

Zoodra Paul zijn broeder niet meer zag, volgde hij hem. Hij zat al op de vensterplank, maar de koster kreeg hem daar te pakken bij z'n fraksken. Dan begon de jongen te

spartelen en te stampen en zich te rekken, en te roepen, «Koster, ik val», dat de muzikman hem loste in de overtuiging, dat ten minste de helft van zijn auditorium terug ging komen. Maar nauw was Paul vrij, of hij wipte lijk een vlinder de lucht in en kwam met een plof beneden terecht in het bloembed.

De koster keek naar omlaag; maar de afstand leek hem te wijd; 't was ten minste drie meters. Als zoo'n snaken een sprong wagen, vallen ze lijk de katten altijd op hun pooten, dacht hij, maar 'n oude man, oef! Hij kreeg al een zinding door z'n maag en zijn borst, als hij dacht aan den sprong.

Als de snaken nu zagen, dat de koster daar bleef geel-oogen van boven uit het gapende venster, kwamen ze terug van uit de boschjes, waarheen ze eerst gevlucht waren...

— «Zeg, koster, speel nu eens van 't Looze Visschertje,» riep die groote Arthur, schelmsch-smeekend, en de andere, Paul, begon dan te lachen om iemand razend te maken.

En dan zongen ze samen dat schimpdeuntje, dat ze van de in verlofgaande kinderen hadden gehoord, en 't was te venijniger, omdat het van 't dorp zelf kwam:

«Keusteres ketjen hee gejoengd
't is enne grijze, 't is enne grijze.
Keusteres ketjen hee gejoengd
't is enne grijze, witte gebloemd...»

Daar, wat verder op, stond op wielen de waterbak, waarmee de hovenier door de hofpaden reed, om de bloemen te gieten. Dien kregen ze in de gaten en op 'n vloek waren ze aan 't duwen en porren aan den halfvollen bak, tot vlak vóór het venster.

— «Spring nu maar, koster,» riepen ze, schelmsch, «en vlak in den bak, dan hebt ge een bad op den hoop toe, om u wat te verkoelen.»

— «Ga eens uw vader roepen, mannekens, zei de koster, half woedend, half smeekend, met bizzende oogen.

— «Dat zoudt ge wel willen, nietwaar, Koster? Maar dan moeten we er weer in... Nee, nee, Koster, gij moogt tot uw belooning van 't Looze Visschertje spelen... Wij gaan visschen. Kom, Paul...»

En daarmee trokken de snaken, vertrouwelĳk arm in arm, door de tuinpaden trippelend weg.

Nu stond de koster alleen in het venster, als een heilige in een nis, en die eenzaamheid drukte hem nog erger dan de plagerijen van de snaken. Maar als een heilige was hij toch niet, aan z'n voetstuk geplakt: hij kon bewegen. Heilige Judocus, sta me bij!

Hij wou eruit, hij moest eruit! Wat, potverblomme, daar zoo genepen zitten door twee snotneuzen, en straks gaan dienen tot lachpunt voor heel 't dorp! Dat zou niet!

En drie, viermaal ging hij, lijk 'n ijsbeer in z'n kooi, de kamer op en neer. Dan kreeg hij den knop van de elektrische schel in 't oog. Hij zou bellen, «Gevonden», flitste het door z'n brein, hij zou bellen, krachtig bellen, en er zou toch wel iemand komen. En hij belde inderdaad. Hij duwde den knop zoo wanhopig diep, dat hij bleef haperen in het ringetje... En het belde, het belde... Na een halve minuut, maakte hem het gerinkel nog zenuwachtiger dan te voren...

Weer ijsbeerde hij eenige seconden door de warme kamer, en het belleggerinkel was hem nu als een langzaam stijgen van wassend water, dat hij niet zien kon, maar waarvan hij de krieuweling al voelde aan zijn voeten en om zijn kuit, en plots tot... Hij bleef staan: de eenige, allereenigste uitweg was dus het venster. Er kwam staal in z'n beenpezen, en vastbesloten ging hij naar het venster toe...

Na z'n siesta onder den appelboom, kuierde de veldwachter voor z'n namiddagtoer naast de villa henen.

Hij keek eens even door de haag, en dacht aan die flesch ouden bourgonder wijn, die hij laatst daar kreeg om die vischdieven te pakken, die 's nachts met de waai de schoonste karpers van den vijver hadden gevangen.

Kijk! wie hangt me daar op z'n knieën in dat venster? Een inbreker! Hij kan hem in 't aangezicht niet zien, hij zit met z'n rug naar hem toegekeerd.

Omzichtig sluipt hij door de opene poort, achter de rododendronbosschen door. De dief zit er nog. De man van de wet draait z'n knobbelstok in z'n vuist.

Daar keert de dief zich op de vensterbank, steunend, en hij herkent den koster.

— « Koster, man, wat doet gij daar ? »

— « Ja, dat moet gij nog vragen, sjampetter »... En hij denkt in zichzelf, nu nog die sakkersche garde erbij, dan weet het heele dorp de historie.

— « Ja maar, ik zou toch wel willen weten... »

— « Weten ? Wat weten ? »

— « Wat ge daar doet ? »

— « Zitten potverdekke, zitten ! Ik zit hier binnengesloten door die twee jonge loebassen van Mijnheer de Baerdemaker... Die moest ook de deur vastmaken, eer hij wegging. Wilt gij hem eens gauw gaan roepen ? Of er gebeuren hier nog malheuren... »

— « Maar waarom hebben ze u hier binnengesloten ? »

— « Wel, ik had pianoles voor z'n twee nooitgedeugens, en Mijnheer sloot de deur eer hij vertrok, omdat ze anders gaan lopen... »

— « En waar zitten ze nu ? »

— « Ze zijn weggelopen ; ga Mijnheer eens roepen op 't Pauwenhof... En zeg, dat hij komt, cito... »

— « Ik ga hem halen. »

Door de warme, zomermiddagsche doezeling, stapte de garde door het park van het Lindenhof naar het Pauwenhof. Als een komisch plaatje uit de kinema, stond dat venster met den koster voor z'n geest. Hij keek al zoo hartbrekend als de goede moordenaar in de kerk op de dertiende statie van den Kruisweg. Maar wanneer hij zei : « Of der gebeuren hier malheuren, » toen had hij haast de boosaardige tronie van den verstokten booswicht aan de linkerhand Christi. En als hij daaraan dacht monkelde de veldwachter van onschuldig leedvermaak, te meer omdat de koster het op hem nog al eens afgaf, omdat hij er een goeie lustte.

't Pauwenhof was een oud goed met geweldige vesten en oude beuken, die naast elkaar rijden lijk kathedraalpijlers, en hun takken maakten onderling naar elkaar toe echte, gegroeide spitsbogen. De schaduw, daaronder op 't mos, leek oude schaduw en had voor den wandelenden kenner denzelfden toets, als van oude wijn voor den fijnproever.

Onder zoo'n ouden beuk bleef de garde 'n wijltje staan ;

er kwam over z'n heele lichaam 'n deugddoende koelte, en zich te erg spoeden om den koster uit die klem te helpen, dat ging hij toch ook niet. Waarom dacht hij ook zoo weer ineens aan Bruin de Beer, toen hij, om honiggraten, die er niet waren, zich in de boomklem vangen liet bij dien timmerman? Dat boek had hij laatst eens gelezen Reinaert de Vos, met die mannekens in; anders las hij geen boek, maar aan dat van Reinaert had hij gelekkerbek.

En plots zag hij, lijk op het plaatje Bruin zonder hand- of pootschoenen, den koster met verwonde voeten en blauwe knieën van het klauteren op de arduinen vensterzul... Hij stond op.

'n Paar oogenblikken later zat hij in de koele, halfduistere kamer van 't oude Pauwenhof te wachten op Mijnheer de Baerdemaker.

Deze verscheen met 'n blauw-opgekrulde rookpluim boven zich en een bos op z'n tevreden gelaat. Toch leek hij verwonderd waarom de veldwachter hem daar wel kon komen vinden.

— « Welnu, garde, wat nieuws... »

— « Ja, nieuws, eigenlijk niet veel » antwoordde hij kalmpjes lijk iemand die veel tijd heeft, « ik heb den koster op zijn knieën zien zitten op de vensterbank van uw verandah... »

— « Ja, die geeft daar muziekles aan de jongens. »

— « Hij riep dat de jongens weggelopen waren en dat hij zelf opgesloten was, en hij vroeg me dat ik u zou komen roepen, om hem te verlossen. »

— « Dan moet ik er volstrekt naar toe, » zei Mijnheer.

Hij ging weg, na zijn vriend verwittigd te hebben.

Toen hij aan zijn villa kwam, zag hij den koster voor het venster staan witoogen, en er kwam lijk een haatbui over het gelaat van den langen man, die daar in het venster stond, lijk een oud portret in zijn omlijsting.

Mijnheer de Baerdemaker ging ietwat verlegen de verandah voorbij, en haastte zich de deur open te draaien.

De koster kwam naar voren met starren blik.

— « Wat hebben die sakkersche snaken nu weer uitgestoken? U moet me wel verontschuldigen, koster, had ik

het geweten... Maar ze zullen komen vergiffenis vragen, de rekels... Hier, Arthur, Paul... »

— « Dat kan niet meer helpen, Mijnheer, » zei de koster bitsig, van die jongens komt toch niets goeds meer ! Ik ga ! »

En terwijl hij de daad bij het woord voegde, stond Mijnheer de Baerdemaker hem een paar oogenblikken ont-hutst na te kijken door de staande namiddagzwoelte...

Toen tante Alice drie weken later op bezoek kwam, kon geen van beide jongens een stukje spelen op de piano, en ze toonde er zich zeer verwonderd over. Maar vader glim-lachte, toen kleine Paul hem zoo schalks aankeek...

Ze dachten allen nog aan die laatste pianoles, op dien zwoelen zomerachternoen...

Juul GRIETENS.

VAN REUZEN en MENSCHEN

L. OPDEBEEK. — UITGEVER. — ANTWERPEN.

Juul Grietens.

Van Reuzen en Menschen

Met pentteekeningen van Stan van Offel.

L. OPDEBEEK. — UITGEVER. — ANTWERPEN.